

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства захисту
довкілля та природних ресурсів
України
06 квітня 2022 року № 170

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО БОТАНІЧНИЙ ЗАКАЗНИК
ЗАГАЛЬНОДЕРЖАВНОГО ЗНАЧЕННЯ
«СТАРОМАНЗИРСЬКИЙ»**

2022

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ботанічний заказник загальнодержавного значення «Староманзирський» (далі – Заказник) створено відповідно до постанови Ради Міністрів Української РСР від 28.10.1974 № 500 «Про створення заказників загальнодержавного значення в Українській РСР». Територію Заказника розширено відповідно до Указу Президента України від 02.01.2022 № 6 «Про зміну меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення».

1.2. Заказник входить до складу природно-заповідного фонду України, охороняється як національне надбання, щодо якого встановлюється особливий режим охорони, відтворення й використання.

1.3. Заказник загальною площею 227,0 га розташований на території Бородінської селищної ради Болградського району Одеської області, з них 128,0 га – у кварталах 1-2 Бородинського лісництва Державного підприємства «Ізмаїльське лісове господарство» (далі – ДП «Ізмаїльське лісове господарство») та 99,0 га – на землях державної власності (землі запасу лісогосподарського призначення), які не надані у власність або користування (за межами населеного пункту).

Територія Заказника має особливе природоохоронне значення як еталонне лісонасадження в сухому степу, що відіграє важливу роль експериментальної бази степового лісорозведення.

Переважна порода масиву – дуб звичайний. Крім дуба звичайного до складу насадження входить понад 50 екзотичних (немісцевих) видів рослин (каркас, ясень зелений, ялівець віргінський тощо). На території Заказника виявлено 2 рідкісних рослинних угруповання, занесених до Зеленої книги України з 12 видами рослин, занесеними до Червоної книги України. З ссавців тут мешкає 7 видів, занесених до Червоної книги України, та 17 – до списків Бернської конвенції. Птахи представлені видами лісових екотопів та прольотними, серед яких: 31 вид з Червоної книги України, 12 – з Європейського Червоного списку та 151 – із списків Бернської конвенції.

1.4. Забезпечення режиму охорони та збереження території Заказника покладається на ДП «Ізмаїльське лісове господарство» та Бородінську селищну раду з оформленням в установленому порядку охоронних зобов'язань щодо додержання встановленого режиму території Заказника.

1.5. ДП «Ізмаїльське лісове господарство» та Бородінська селищна рада на території Заказника у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України «Про охорону навколошнього природного середовища», «Про природно-заповідний фонд України», іншими законодавчими і нормативно-правовими актами та цим Положенням, забезпечують і несуть відповідальність за належний стан території Заказника та додержання встановленого режиму території.

1.6. Межі Заказника встановлюються в натурі (на місцевості) відповідно до законодавства. До встановлення меж Заказника його межі визначаються відповідно до Проекту створення Заказника.

1.7. Адреси ДП «Ізмаїльське лісове господарство» та Бородінської селищної ради:

ДП «Ізмаїльське лісове господарство»: вул. Першотравнева, 8, м. Ізмаїл, Ізмаїльський район, Одеська область, 68606.

Бородінська селищна рада: вул. Миру, 132, смт Бородіно, Болградський район, Одеська область, 68540.

2. МЕТА СТВОРЕННЯ І ЗАВДАННЯ

2.1. Метою створення Заказника є збереження рукотворних лісових масивів у південному степу, що має значне природоохоронне значення. Територія має цінність у збереженні рідкісних видів рослин та тварин, що знаходяться на межі лісостепових біоценозів з обмеженим антропогенним впливом.

2.2. Основними завданнями Заказника є:

збереження та відтворення рукотворного лісового масиву в степу Причорномор'я, що має велике значення для підтримання загального екологічного балансу в регіоні, а саме: кліматорегулююче, ґрунтозахисне, рекреаційне;

сприяння організації проведення наукових досліджень і спостережень на території Заказника;

поширення екологічних знань тощо.

3. РЕЖИМ ТЕРИТОРІЇ ТА ОХОРОНА

3.1. Відповідно до Закону України «Про природно-заповідний фонд України» на території Заказника забороняється будь-яка діяльність, що суперечить меті та завданням Заказника, передбаченим цим Положенням, і загрожує збереженню природного комплексу, у тому числі:

рубки головного користування, суцільні, прохідні, лісовідновні та поступові рубки, видalenня захаращеності;

заготівля живиці та другорядних лісових матеріалів (пнів, лубу, кори, деревної зелені, лісової підстилки, лікарської та технічної сировини тощо);

збирання рідкісних та занесених до Червоної книги України рослин, а також їх квітів, насіння, плодів;

будь-яке будівництво, не пов'язане з метою створення, завданнями та організацією охорони Заказника;

пошуково-розвідувальні та інші роботи, що можуть привести до зміни геологічної будови, рельєфу, ґрутового покриву та в цілому ландшафту території Заказника, а також такі, що проводяться без відповідних наукових обґрунтувань, затверджених відповідно до природоохоронного законодавства;

підривні роботи, розробка всіх видів корисних копалин та будь-яке порушення ґрутового покриву, за винятком протипожежних заходів;

турбування, знищення та відлов всіх видів тварин, що мешкають у Заказнику, пошкодження їх гнізд та інших жител, збирання яєць та пуху;

інтродукція нових видів рослин і тварин, за винятком відновлення місцевих видів;

натаскування мисливських собак;

у період масового розмноження диких тварин, з 01 квітня до 15 червня, проведення робіт та заходів, які є джерелом підвищеного шуму та неспокою (проведення вибухових робіт, феєрверків, санітарних рубок лісу, проведення ралі та інших змагань на транспортних засобах тощо);

полювання, за винятком селекційного та вибіркового діагностичного відстрілу мисливських тварин для ветеринарно-санітарної експертизи;

знаходження на території Заказника з усіма видами вогнепальної зброї, зі знаряддями лову об'єктів тваринного світу, забороненими до використання;

проїзд на територію Заказника за межами доріг загального користування, за винятком транспортних засобів Землекористувачів, природоохоронних та інших спеціально уповноважених державних органів під час виконання ними службових обов'язків;

неузгоджене у встановленому порядку влаштування місць для стоянки автотранспорту;

самовільне використання земельних ділянок;

сінокосіння, за винятком протипожежних прокосів;

знищення та зміна рослинного покриву, розорювання, залісення та залуження ділянок Заказника без погодження з Одеською обласною державною адміністрацією;

зберігання на території Заказника всіх видів отрутохімікатів та відходів;

випалювання сухої рослинності;

застосування хімічних засобів боротьби з шкідниками та хворобами рослин і лісу за винятком окремих ситуацій, коли є загроза існуочому природному комплексу, що охороняється, відповідно до законодавства;

лаштування літніх таборів (загонів) для худоби та пташників, її прогін;

використання природних ресурсів без затверджених Міндовкілля лімітів і дозволів, виданих Одеською обласною державною адміністрацією та з порушенням умов і термінів їх використання;

засмічення та забруднення території Заказника;

знищення або пошкодження інформаційно-охоронних, межових знаків та інформаційних щитів.

самочинна зміна меж та режиму Заказника;

інші види робіт, що можуть привести до порушення природних зв'язків і ходу природних процесів, зміни геологічної будови, ґрунтового покриття Заказника, втрати наукової, естетичної цінності природного комплексу, що охороняється, а також такі, що проводяться без відповідних наукових обґрунтувань.

3.2. На території Заказника дозволяється у встановленому порядку:

природоохоронна, господарська, наукова та інша діяльність, що не суперечить завданням Заказника і проводиться з додержанням загальних вимог щодо охорони навколошнього природного середовища;

використання в установленому порядку природних ресурсів з

додержанням встановленого цим Положенням режиму території (збирання ягід, грибів, заготівля громадянами сіна, випас худоби на умовах загального користування тощо);

виконання відновлюваних робіт та здійснення заходів по запобіганню змін природних комплексів Заказника внаслідок негативного антропогенного впливу або стихійного лиха;

ріеінтродукція та відновлення видів аборигенної флори та фауни;

здійснення регульованої рекреаційної діяльності (в тому числі, загальнооздоровчий, культурно-пізнавальний, короткостроковий відпочинок, туристична діяльність: науково-пізнавальний, пішохідний, орнітологічний, етнографічний, велосипедний туризм та інше) з додержанням загальних вимог щодо охорони навколошнього природного середовища;

організація рекреаційної інфраструктури (альтанки тощо), створення та облаштування екомаршрутів, рекреаційних зон для сприятливих умов відпочинку населення та відвідувачів Заказника;

розбиття наметів та розведення багать у спеціально обладнаних та відведеніх для цього місцях;

здійснення протипожежних та санітарних заходів, що не порушують режиму Заказника;

організація еколого-освітньої діяльності, обладнання екологічних стендів.

3.3. Спеціальне використання природних ресурсів у межах території Заказника здійснюється на підставі дозволів, виданих Одеською обласною державною адміністрацією у межах лімітів, установлених Міндовкілля.

3.4. У разі зміни форми власності на землю, на якій знаходиться Заказник, ДП «Ізмаїльське лісове господарство» та Бородінська селищна рада зобов'язані повідомити про це Одеську обласну державну адміністрацію з метою переоформлення охоронного зобов'язання.

3.5. Для забезпечення виконання основних завдань та проведення природоохоронних заходів, рекреаційної діяльності, науково-дослідних та інших робіт на території Заказника ДП «Ізмаїльське лісове господарство» та Бородінська селищна рада можуть залучати фізичних осіб, виробничі, творчі та інші колективи, спеціалістів науково-дослідних, наукових і вищих навчальних закладів, укладаючи з ними відповідні цивільно-правові договори у встановленому порядку.

3.6. ДП «Ізмаїльське лісове господарство» та Бородінська селищна рада можуть залучати на підставі договорів до організації охорони та обмеженого використання Заказника громадські організації, статутами яких передбачена діяльність у сфері охорони навколошнього природного середовища.

3.7. Органи місцевого самоврядування, місцеві державні адміністрації, виконавчі органи місцевого самоврядування сприяють охороні та збереженню Заказника, виконанню покладених на нього завдань.

3.8. Режим охорони території Заказника враховується при розробці регіональних та інших планів, проектів, схем з розвитку будівництва, землевпорядній документації тощо.

3.9. Державний контроль за додержанням режиму території Заказника

здійснюється Державною екологічною інспекцією України.

3.10. Громадський контроль за додержанням режиму охорони території Заказника здійснюється громадськими інспекторами з охорони довкілля.

4. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА

4.1. Порушення режиму території Заказника тягне за собою дисциплінарну, адміністративну, цивільну або кримінальну відповідальність згідно з законодавством.

4.2. Юридичні та фізичні особи зобов'язані відшкодувати шкоду, заподіяну Заказнику в розмірі і порядку, що встановлюється законодавством.

5. ЗМІНА МЕЖ, КАТЕГОРІЙ ТА СКАСУВАННЯ СТАТУСУ

5.1. Зміна меж, категорій та скасування статусу Заказника проводяться відповідно до законодавства.

Директор Департаменту
природно-заповідного фонду
та земельних ресурсів

Едуард АРУСТАМЯН